

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **GREEN - SWAN PHARMACEUTICALS CR, a.s.**, se sídlem Pod Višňovkou 1662/27, Praha 4, zastoupené JUDr. Vladanou Zemanovou, advokátkou, se sídlem Svobodova 7, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem Na Františku 32, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2014, č. j. MPO 39365/2014, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 1. 2015, č. j. 10 A 192/2014 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobou ze dne 12. 11. 2014 podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2014, č. j. MPO 39365/2014, a současně požádala o přiznání odkladného účinku žaloby. Městský soud stěžovatelku třemi samostatnými usneseními ze dne 2. 12. 2014 vyzval, aby do 10 dnů předložila kopii napadeného rozhodnutí žalovaného (usnesení č. j. 10 A 192/2014 – 15) a doplnila návrh na přiznání odkladného účinku žaloby (usnesení č. j. 10 A 192/2014 – 16) a do 5 dnů zaplatila soudní poplatek za podanou žalobu ve výši 3000 Kč a za návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví ve výši 1000 Kč (usnesení č. j. 10 A 192/2014 – 17; dále též „napadená výzva“). Všechna tři usnesení byla doručena do datové schránky tehdejšího zástupce stěžovatelky JUDr. Aleše Zemana dne 8. 12. 2014, který v reakci na to doručil městskému soudu pouze kopii napadeného rozhodnutí žalovaného.

Městský soud poté unesením ze dne 7. 1. 2015, č. j. 10 A 192/2014 – 32 (dále jen „napadené usnesení“), řízení z důvodu nezaplacení soudního poplatku zastavil.

II. Obsah kasační stížnosti

[2] Stěžovatelka podala proti napadenému usnesení kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. b) a e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť byla přesvědčena, že způsob doručení napadené výzvy byl v rozporu s § 2 a § 42 odst. 1 a 5 s. ř. s., s § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), a § 12 odst. 5 instrukce Ministerstva spravedlnosti č. j. 505/2001 – Org., kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy (dále jen „vnitřní a kancelářský řád“). Stěžovatelka připustila, že jí byla dne 8. 12. 2014 doručena datová zpráva označená jako „10A 192/2014-15,16,17 přípis + usnesení + vř. 68 + usnesení hl. 20/12“, avšak v kolonce „Příloha“ bylo uvedeno, že datová zpráva obsahuje pouze jednu přílohu. Doručena byla tedy pouze jedna písemnost (výzva k předložení napadeného rozhodnutí žalovaného). Pracovnice městského soudu naskenovala další samostatné písemnosti do stejného dokumentu a stěžovatelka tak bohužel nezjistila, že po prvním přípisu následují další naskenované listiny včetně výzvy k úhradě soudního poplatku. Dosavadní praxe soudů je taková, že jednou zásilkou se doručuje i více písemností, vždy však samostatně naskenovaných, v samostatné příloze a se samostatně uvedeným číslem jednacím. S takovými dokumenty je pak možno samostatně nakládat, zasílat je účastníkovi, ukládat si je do spisu apod. Na zásilce (datové zprávě) nebyla v rozporu s § 12 odst. 5 vnitřního a kancelářského řádu uvedena čísla jednacích všech doručovaných písemností. Dle § 45 odst. 1 a 2 o. s. ř. musí být doručena každá písemnost zvlášť jako samostatně označená příloha, resp. musí být doručována tak, aby bylo patrné, že je taková písemnost doručována. Za situace, kdy je s nezaplaceným soudním poplatkem spojeno zastavení řízení, a tedy ztráta nároku na soudní ochranu, je namístě, aby byla výzva k zaplacení soudních poplatků doručována transparentně, jednoznačně a přehledně. To se však v nyní posuzované věci nestalo, neboť byla doručena jen jedna příloha neoznačená žádným existujícím číslem jednacím. Závěrem stěžovatelka požádala Nejvyšší správní soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že kasační stížností byl napaden způsob doručení písemnosti městským soudem a obsah kasační stížnosti se tak netýká rozhodovací činnosti žalovaného.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a oprávněnou osobou (§ 102 s. ř. s.). Za situace, kdy je předmětem kasačního přezkumu usnesení, jímž bylo zastaveno řízení z důvodu nezaplacení soudního poplatku, by trvání na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost ve svém důsledku znamenalo jen další řetězení téhož problému (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77, všechna v tomto rozhodnutí citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud si je vědom, že jeho první senát usnesením ze dne 4. 12. 2014, č. j. 1 As 196/2014 – 12, předložil rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu podle § 17 odst. 1 s. ř. s. otázku: „*Lze považovat skutečnost, že stěžovatel napadá kasační stížností usnesení krajského soudu o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, samu o sobě za důvod k tomu, aby Nejvyšší správní soud nepožadoval po stěžovateli zaplacení soudního poplatku za takovou kasační stížnost?*“ a závěry budoucího rozhodnutí rozšířeného senátu mohou

pokračování

dopadnout i na hodnocení existence podmínek řízení v této věci. Nejvyšší správní soud však nevyužil svého oprávnění daného § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. a řízení o kasační stížnosti stěžovatelky nepřerušil, neboť v případě posouzení podmínek řízení použil výklad v její prospěch. Budoucí rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu totiž vyzní buď tak, že v dané procesní situaci se soudní poplatek nevybere, anebo naopak, že za jistých okolností je třeba zaplacení soudního poplatku požadovat. Žádná z těchto možností nemůže znamenat, že by byla stěžovatelka nyní zvoleným procesním postupem (netrváním na podmínce zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost) jakkoli zkrácena na svých právech. S ohledem na to tedy Nejvyšší správní soud na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost netrval.

[5] V případě, kdy je kasační stížností napadáno usnesení o zastavení řízení, lze z povahy věci uplatnit pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., nikoliv také důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., na který stěžovatelka odkazuje. Právní subsumpce kasačních důvodů pod konkrétní písmena § 103 odst. 1 s. ř. s. je záležitostí právního hodnocení věci kasačním soudem a nejde proto o nedostatek návrhu, který by bránil jeho věcnému projednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publ. pod č. 161/2004 Sb. NSS).

[6] Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti. Zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[7] Podstatou této věci je posouzení, zda městský soud nepochybil, když danou procesní situaci vyhodnotil tak, že řízení o žalobě stěžovatelky zastavil. Podle § 2 odst. 2 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), je ve věcech správního soudnictví poplatníkem poplatku za řízení ten, kdo podal žalobu nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení. Dle § 4 odst. 1 písm. a) téhož zákona, jde-li o poplatek za řízení, vzniká poplatková povinnost podáním žaloby nebo jiného návrhu na zahájení řízení. Poplatek je splatný vznikem poplatkové povinnosti (§ 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích). Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Podle § 9 odst. 3 citovaného zákona pak soud poplatníka ve výzvě poučí o tom, že řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen. Soudní řád správní upravuje zastavení řízení z důvodu nezaplacení soudního poplatku v § 47 písm. c), podle něhož soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon, jímž v tomto případě je zákon o soudních poplatcích. Z výše uvedeného plyne, že předpokladem pro vydání usnesení o zastavení řízení je řádná výzva informující stěžovatelku o tom, že má zaplatit soudní poplatek za žalobu ve stanovené lhůtě, obsahující poučení o následku jejímu nevyhovění, kterým je zastavení řízení; to vše ve spojení se zjištěním, že soudní poplatek nebyl ve lhůtě, popřípadě nejpozději ke dni vydání usnesení, zaplacen. V nyní posuzované věci je nesporné, že stěžovatelka výzvu obdržela prostřednictvím datové schránky jejího tehdejšího zástupce JUDr. Aleše Zemana, ale soudní poplatek nezaplatila. Podstatou obrany stěžovatelky je tvrzení, že nebyla k dodatečnému splnění poplatkové povinnosti vyzvána řádně (především v důsledku vadného doručení napadené výzvy), takže nemohl nastat následek v podobě zastavení řízení.

[8] K tvrzení stěžovatelky, že výzva k zaplacení soudního poplatku představuje „zásadní usnesení“, je třeba konstatovat, že stěžovatelce vznikla povinnost uhradit soudní poplatek dle výše citovaných § 7 odst. 1 a § 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích již okamžikem podání žaloby. Výzva dle § 9 odst. 1 téhož zákona tedy představuje pouhé připomenutí zákonné povinnosti s tím, že účastníkovi řízení stanoví lhůtu k jejímu dodatečnému splnění a informuje

jej o konkrétním následku nevyhovění zákonnému požadavku splnění poplatkové povinnosti, akcentovanému ve výzvě. Jde o výjimku z obecně platného zákonného požadavku na uhrazení soudního poplatku současně se žalobou, a to tím spíše, že ve správním soudnictví je výše poplatku pro jednotlivé typy řízení pevně určena (viz položka 18 sazebníku soudních poplatků), na rozdíl od např. žalob na peněžité plnění, kde je potřeba ji vypočítat procentem ze žalované částky. Esenciální náležitosti výzvy k zaplacení soudního poplatku jsou uvedeny přímo v § 9 odst. 1 a 3 zákona o soudních poplatcích: pokyn k zaplacení soudního poplatku, určení lhůty ke splnění této povinnosti a poučení o tom, že soud řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen. Všechny tyto náležitosti napadená výzva obsahovala. Pokud jde o další náležitosti, zákon o soudních poplatcích je blíže neurčuje a neplynou ani z podzákoných předpisů upřesňujících některé instituty a postupy soudního řízení (vnitřní a kancelářský řád či vyhláška č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy). Z výslovné zákonné či podzákoné úpravy se tedy nedá dovodit, že pokud byla stěžovatelce doručena napadená výzva nikoli v samostatném souboru, ale byla sloučena do jediného souboru spolu s dvěma dalšími usneseními vydanými v téže věci, způsobilo to nezákonnost napadeného usnesení.

[9] Nejvyšší správní soud dále posuzoval to, zda způsob doručení napadené výzvy (ve spojení s tím, že tato výzva nebyla doručena jako samostatný soubor) splňoval obecné požadavky na úkony soudu vůči účastníkům řízení a stěžovatelce z něj mohlo být patrné, co je po ní požadováno. Nejvyšší správní soud z potvrzení o dodání a doručení do datové schránky založeného na čl. 17 spisu městského soudu ověřil, že písemnost byla identifikována jako „10A 192/2014-15,16,17 přípis + usnesení + vz. 68 + usnesení bl. 20/12“ a v kolonce „Doručované písemnosti“ bylo uvedeno pouze „10A_192_2014_3.pdf“. Z uvedení pouze jediné přílohy lze dovodit, že napadená výzva byla spolu s dalšími dvěma usneseními (č. j. 10 A 192/2014 – 15 a č. j. 10 A 192/2014 – 16) skutečně sloučena do jediné listiny (resp. souboru) a v této podobě byla dne 8. 12. 2014 doručena do datové schránky tehdejšího zástupce stěžovatelky JUDr. Aleše Zemana. Nejvyšší správní soud však má za to, že tento způsob doručení napadené výzvy není v rozporu s § 2 a § 42 odst. 1 a 5 s. ř. s. ani s § 45 odst. 1 a 2 o. s. ř. Citovaná ustanovení na stěžejní otázku nyní posuzované věci vůbec nedopadají, neboť z nich pro nyní posuzovanou věc vyplývá pouze to, že městský soud měl napadenou výzvu doručit prostřednictvím datové schránky, což také učinil. Pokud stěžovatelka z § 45 odst. 1 a 2 o. s. ř. dovodila rovněž to, že „musí být doručena každá písemnost zvlášť jako samostatně označená příloha“, pak dle Nejvyššího správního soudu nemá takový výklad oporu ani v samotném textu citovaných ustanovení. Z § 12 odst. 5 vnitřního a kancelářského řádu (který stěžovatelka rovněž v kasační stížnosti zmiňovala) naopak plyne pouze to, že „[v] téže věci lze doručovat několik soudních písemností v jedné obálce, není-li stanoven jiný způsob doručování. Při doručování několika soudních písemností se na doručence uvedou čísla jednacích všech doručovaných písemností.“ Přestože se citované ustanovení přímo netýká doručování prostřednictvím datové schránky, lze jej přiměřeně aplikovat i na nyní posuzovanou situaci a konstatovat, že městský soud v datové zprávě označil čísla jednacích všech doručovaných písemností (byť ve zkrácené verzi) a u každé z nich navíc uvedl její stručnou charakteristiku. Stěžovatelce tedy mohlo být patrné, že obsahem datové zprávy jsou celkem tři usnesení včetně napadené výzvy. Pokud byla napadená výzva doručena spolu s dalšími dvěma usneseními v jediném souboru (na jediné listině) a datová zpráva tak obsahovala pouze jednu přílohu, lze to v situaci, kdy napadená výzva měla všechny požadované náležitosti a rovněž byly splněny všechny zákonné i vnitřní a kancelářským řádem stanovené požadavky pro doručování soudních písemností, označit nanejvýš jako administrativně méně vhodný postup, toliko snižující komfort účastníka řízení. V nyní posuzovaném případě, kdy byla stěžovatelka zastoupena profesionálem v oboru práva a výzvu k zaplacení soudního poplatku měla ze strany městského soudu očekávat (vzhledem k tomu, že s podáním žaloby soudní poplatek nezaplatila), nemohl výše popsáný způsob doručení napadené výzvy způsobit nezákonnost napadeného usnesení.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[10] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl. O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť o samotné kasační stížnosti bylo rozhodnuto neprodleně. Další usnesení, jež by oddálilo následky napadeného rozhodnutí správního orgánu do doby, než Nejvyšší správní soud rozhodne o kasační stížnosti (a s vydáním jeho rozsudku pak pozbylo účinnosti), by bylo nadbytečné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003 – 44, publ. pod č. 173/2004 Sb. NSS).

[11] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné účelně vynaložené náklady nad rámec běžné činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2015

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu